

NYE KRAV TIL VEKTING AV KLIMA OG MILJØ: HVA BETYR DET FOR MØBLER?

25.04.2024

Bærekraft er ikke lenger valgfag

Veileder til regler om klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser

Denne veilederen skal hjelpe offentlige oppdragsgivere med å ivareta klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser. Veilederen inneholder både generell regelverksveiledning, konkret veiledning for prioriterte innkjøpskategorier, eksempler og andre nyttige verktøy.

1. Innledning
2. Regelverkets formål og sentrale momenter
3. Anskaffelsesforskriften – reglene som gjelder
4. Forsyningsforskriften – reglene som gjelder
5. Konesjonskontraktforskriften – reglene som gjelder
6. Klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen
7. Anskaffelser som etter sin art har uvesentlig klimaavtrykk og miljøbelastning
8. Utforming av krav og kriterier, evaluering og kunngjøring
9. Bygg, anlegg og eiendom – bruk av reglene
10. Veigående transport – bruk av reglene
11. IKT-utstyr – bruk av reglene
12. Mat og måltidstjenester – bruk av reglene
13. Møbler – bruk av reglene
- Vedlegg 1 Evalueringemetodikk

[Opptak fra lansering av veilederen](#)

Anskaffelsesloven §5

«... skal innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger der det er relevant.»

§ 7-9. Klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser

(1) Krav og kriterier etter denne bestemmelsen skal ha som mål å **reducere anskaffelsens samlede klimaavtrykk eller miljøbelastning**.

(2) Oppdragsgiver skal vekte klima- og miljøhensyn med **minimum tretti prosent**.

(3) Der oppdragsgiver angir tildelingskriteriene i **prioritert rekkefølge**, bør klima- og miljøhensyn være blant **de tre høyest prioriterte**.

(4) Tildelingskriterier etter andre og tredje ledd **kan erstattes med klima- og miljøkrav** i kravspesifikasjonen, dersom det er **klart at dette gir en bedre klima- og miljøeffekt** og dette begrunnes i anskaffelsesdokumentene. Dersom oppdragsgiver ikke prioriterer i tråd med tredje ledd, skal det stilles klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen, og dette skal begrunnes i anskaffelsesdokumentene.

(5) Forpliktelsen til å stille krav eller kriterier etter denne bestemmelsen **gjelder ikke** dersom anskaffelsen **etter sin art** har et klimaavtrykk og en miljøbelastning som er **uvesentlig** og dette begrunnes i anskaffelsesdokumentene.

Klima- og miljøbelastningen fra møbler som kategori

Tabell 11 Miljøbelastning fra møbler over deres livssyklus

Fase	Miljøbelastning
Materialer	80–90 prosent av miljøbelastningen fra møbler er knyttet til utvinning og produksjon av materialer og komponenter. Både fornybare materialer som trevirke, men også ikke-fornybare som plast og aluminium, har en stor miljøpåvirkning.
Design	Dårlig design og lav kvalitet kan føre til tidlig forringelse av produktet. Høyt innhold av helse- og miljøskadelige stoffer kan forhindre gjenvinning av materialer. Det samme gjelder komponenter som ikke kan skilles fra hverandre.
Produksjon	Produksjon representerer den nest største miljøbelastningen, knyttet til energibruk og helse- og miljøskadelige stoffer i overflatebehandling.
Distribusjon	Miljøbelastning fra distribusjon varierer mye som følge av at møbelmarkedet er globalt.
Bruk / ombruk	Bruksfasen har lav klimabelastning, men møbler kan påvirke innemiljøet gjennom utslipp av helse- og miljøskadelige stoffer. Lang levetid er et viktig tiltak for å sikre lave utslipp og god ressursutnyttelse, se punktet om design.
Avhending / gjenvinning	Avhendingen har varierende miljøbelastning ut fra hvilke materialer produktene består av. Material- og energigjenvinning av møbler er ofte krevende fordi det er vanskelig å demontere og separere komponenter.

Sirkulære prioriteringer

- Strategisk forankring, interne ressurser og møbeloversikt
- 1.pri = direkte ombruk
- 2.pri = ombruk med oppgradering og redesign
- 3.pri = kjøp av brukte møbler
- 4. pri = kjøp av nye sirkulære møbler
- Videreformidling av overflødige møbler

Vanlige møbelanskaffelser

Tabell 10 Oversikt over ulike måter å anskaffe møbler på i offentlig sektor

Type anskaffelse	
1.	Separat avtale kun for nye møbler
2.	Separat avtale for brukte møbler
3.	Separat avtale for reparasjonstjenester for møbler
4.	Separat avtale for digital ombruksplattform
5.	Alle type møbler og sirkulære tjenester i en avtale

Anskaffelsestype 1 separat avtale for nye møbler

§7-9 (4)

- Alt 1. Miljømerke type 1 som minimumskrav
  - Dekker alle former for klima- og miljøbelastning
  - Krav garanterer imens tildelingskriterium sannsynliggjør
  - Avhenger av markedets modenhet
- Alt 2. Bruk alle krav fra kriterieveiviseren →

	Krav i Kriterieveiviseren
1.	Produktgaranti på minimum 5 år
2.	Høy kvalitet etter produktstandard
3.	Produktinformasjon og tilgang på reservedeler
4.	Sikre lovlig og bærekraftig trevirke
5.	Redusert innhold av helse- og miljøskadelige stoffer

Anskaffelsestype 2 – kun brukte møbler

Benytt § 7-9 (4)

- Brukte møbler er i seg selv klima- og miljøvennlig
- Viktigste krav rettes mot kvalitet, garantitid og evt fravær av kjemikalier

Anskaffelsestype 3 – reparasjonstjenester

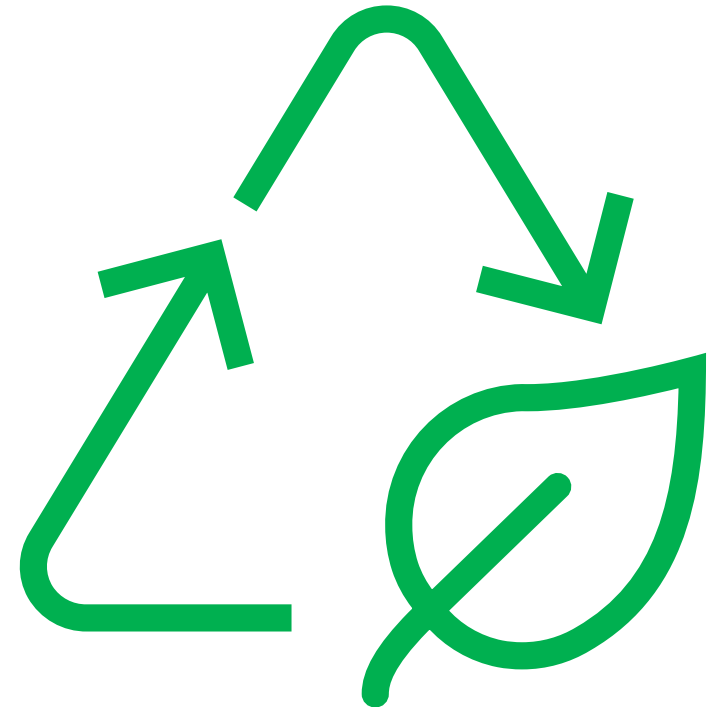
Benytt § 7-9 (4)

- Viktigste krav rettes mot kvalitet og innhold av eksempelvis helse- og miljøskadelige stoffer i nye komponenter
- Transport?

Anskaffelsestype 4 – digital ombruksplattform

- Anskaffelse av software og *ikke av møbler*
- DFØ utvikler veiledning til skyanskaffelser nå
- Krav og kriterier vil rettes mot datasentre som driver skytjenesten
- Markedsundersøkelse vil avgjøre om hovedregel eller en av unntaksbestemmelsene er mest fornuftig

Anskaffelsestype 5 – Alle typer møbler og sirkulære tjenester på en avtale

- DFØ anbefaler 30% vekting av klima og miljø
  - Miljømerking
  - Reparasjon
  - Brukte møbler
  - Ombruksplattform
- Krav?

Eksempel på momenter i §7-9 (4) begrunnelse

1. Identifiserte klima- og miljøbelastninger fra anskaffelsen
2. Mulige krav og kriterier som kan benyttes for å redusere klima- og miljøbelastning
3. Hvorfor det er klart at valgte krav gir bedre klima- og miljøeffekt

Direktoratet
for forvaltning og
økonomistyring

Takk for oppmerksomheten